

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia ..... o koordynacji opieki długoterminowej i osobach starszych (Dz. U. poz. ....), zwanej dalej „ustawą”. Zgodnie z wymienionym przepisem Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, Program Bonu Senioralnego, zwany dalej „Programem”, obejmujący:

- 1) szczegółowy sposób przyznawania bonu senioralnego i jego realizacji,
- 2) podmioty przyznające i realizujące bon senioralny,
- 3) sposób i tryb finansowania bonu senioralnego

– mając na względzie potrzeby seniorów w zakresie podstawowych czynności życia codziennego, zapewnienie jednolitości realizacji bonu senioralnego oraz aktualne cele polityki senioralnej.

Zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy Program jest przyjmowany na okresy 3 letnie. W związku z powyższym obecnie określa się Program na lata 2026-2028, który stanowi załącznik do projektowanego rozporządzenia.

Wykonanie Programu będzie należało do gmin.

Finansowanie Programu będzie zapewnione ze środków budżetu państwa, których dysponentem będzie organ, o którym mowa w art. 3 ustawy. W latach 2026-2028 łączna kwota środków na realizację Programu wyniesie 1 000 000 000 zł.

Program będzie korespondował z działaniami po stronie systemu ochrony zdrowia w zakresie wsparcia osób wymagających stałego wsparcia opiekuńczego, w tym stopnia ich samodzielności.

Załącznik do projektowanego rozporządzenia określa Program Bonu Senioralnego.

We „Wprowadzeniu” wskazano kluczowe dane leżące u podstaw potrzeby ustanowienia Programu w celu realizacji polityki senioralnej w zakresie rozwijania i zapewniania usług wsparcia osobom, które ukończyły 65. rok życia. Kluczowe znaczenie mają prognozy demograficzne wskazujące na dynamiczny wzrost liczby osób starszych w Polsce w najbliższych dziesięcioleciach, z czym wiąże się rosnące zapotrzebowanie na różnego rodzaju wsparcie dla seniorów.

Program ma spowodować wzbogacenie usług społecznych o usługi wsparcia dla seniorów, które pozwolą na ich funkcjonowanie jak najdłużej w miejscu zamieszkania, a tym samym ograniczenie ryzyka konieczności korzystania z opieki instytucjonalnej.

Wsparcie państwa w zabezpieczeniu podstawowych, codziennych potrzeb osób starszych jest niezbędne zwłaszcza w przypadku gmin, gdzie publiczne usługi opiekuńcze nie są w ogóle realizowane lub są realizowane w ograniczonym zakresie.

Celem Programu jest realizacja polityki senioralnej w zakresie rozwijania i zapewniania usług wsparcia seniorom.

Program skierowany jest bezpośrednio do gmin w Polsce, przy czym zaznaczono, że w pierwszej kolejności do tych, na terenie których do dnia złożenia zapotrzebowania na środki na realizację Programu nie były realizowane publiczne usługi opiekuńcze na rzecz seniorów, a w drugiej kolejności do gmin, na terenie których publiczne usługi opiekuńcze są świadczone dla nie więcej niż 10 osób (tj. z deficytem usług). W wielu krajach, w tym także w Polsce, dostęp do usług środowiskowych jest niewystarczający. W 2024 r. odsetek ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych, w których nie były realizowane usługi opiekuńcze (w tym specjalistyczne, sąsiedzkie) wyniósł ok. 11%. W dalszej kolejności Program jest bezpośrednio skierowany do gmin o najwyższej prognozowanej dynamice wzrostu liczby i odsetka seniorów do 2029 r. Adresatami Programu są również seniorzy wymagający wsparcia w zaspokajaniu podstawowych codziennych potrzeb życiowych.

W ramach „Zakresu podmiotowego i przedmiotowego Programu” wskazano, że Program ma finansować organizację usług wsparcia w gminie w zakresie podstawowych codziennych czynności życia dla seniorów w ich miejscu zamieszkania. Wsparciem w ramach Programu zostaną objęci seniorzy, którzy ukończyli 65. rok życia oraz spełniają inne kryteria określone w ustawie, których gmina zakwalifikuje do zawarcia umowy na realizację bonu senioralnego, uwzględniając wysokość przyznanego finansowania. Podstawą kwalifikacji będzie ocena potrzeb seniora w zakresie podstawowych codziennych potrzeb życiowych dokonywana przez gminę.

Określono również minimalne wymagania wobec osoby świadczącej usługi bonu senioralnego, m.in. w zakresie zrealizowania szkolenia z zakresu opieki nad seniorem oraz ukończenia z wynikiem pozytywnym szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

Ponadto dookreślono, że organizatorem usług wsparcia jest gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania seniora. Może ona realizować usługi bonu senioralnego samodzielnie lub zlecić ich realizację innemu podmiotowi na podstawie przepisów odrębnych.

Program zawiera również postanowienia dotyczące jego finansowania oraz warunków przyznawania gminom środków z dotacji celowej z budżetu państwa na realizację Programu.

Wymieniono również poszczególne zadania podmiotów realizujących Program, tj. Pełnomocnika Rządu do spraw Polityki Senioralnej, wojewodów oraz gmin.

W ramach „Monitoringu Programu” wyjaśniono kwestie związane ze sprawozdawczością, w tym terminami na sporządzenie sprawozdań z realizacji Programu przez gminy oraz wojewodów. Pełnomocnik Rządu do spraw Polityki Senioralnej będzie sporządzał zbiorcze sprawozdanie końcowe z realizacji Programu w terminie do 15 maja roku następującego po roku, w którym realizowany był Program, począwszy od roku 2027.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt rozporządzenia nie narusza przepisów prawa Unii Europejskiej dotyczących równego traktowania kobiet i mężczyzn.

Projekt, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677 oraz z 2026 r. poz. 160) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806, z późn. zm.) zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w zakładce „Projekty aktów prawnych” oraz na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.